

Talousarvioraamin päivityksen hyväksyminen

Kunnanhallitus 09.09.2024 § 161
356/02.02.00.00/2024

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää hyväksyä edellä esitetyt päivitykset talousarvioraamiin ja valtuuttaa kunnan johtoryhmän yhteensovittamaan valmistelun siten, että koko kunnan toimintakate ja tulostavoite toteutuvat.

Päätös Kunnanjohtajan esitys hyväksyttiin.

Selostus Vuoden 2025 talousarvion valmisteluprosessin mukaisesti kunnanhallitus on pyytänyt lautakuntia antamaan elokuun loppuun mennessä esityksen siitä, onko niiden alaisen palvelualueen talousarvioesitys toteutettavissa raamin mukaisena. Lautakunnille on annettu mahdollisuus tehdä perusteltu esitys raamin ylittävistä kustannuksista. Kunnanhallituksen on määrä antaa 9.9.2024 kokouksessaan lautakuntien esityksen kuultuaan ohjeet jatkovalmistelulle sekä tarvittaessa päivittää talousarvioraamia uusimpaan tietoon perustuen.

20.5.2024 § 99 annetun talousarvion laadintaohjeet ja talousarvioraamin taustaolettamuksiin on tullut seuraavia tarkennuksia.

1) Vuoden 2024 tilinpäätösennuste on päivitetty.

Viimeisimmän tilinpäätösennusteen mukaan vuoden 2024 tulos uhkaa jäädä noin 1,8 miljoonaa euroa muutettua talousarviota heikommaksi. Heikentynyt tulos johtuu pääosin siitä, että suunniteltu sotekiinteistöjen myynti ei toteudu vuoden 2024 aikana.

2) Sisäiset vuokrat on päivitetty

Sisäisten vuokrien määrät ovat täsmentyneet alkuperäisestä raamista. Alkuperäiseen raamiin verrattuna sisäisten vuokrien määrä on kasvanut konsernihallinnossa 8.000 euroa, sivistyspalveluissa 46.000 euroa ja teknisissä palveluissa 14.000 euroa. Sisäisten vuokrien kasvu näkyy vastaavasti tilapalvelun sisäisten tulojen kasvuna eikä muutoksella ole kuntatasoita vaikutusta toimintakatteeseen.

3) Verorahoituksen määrä on tarkistettu

Verotulojen ja valtionosuuksien määrä on tarkistettu uusimpien ennusteiden mukaiseksi. Verotuloennuste on vahvistunut noin 240.000 eurolla, mutta valtionosuusennuste heikentynyt noin 40.000 eurolla. Verorahoitus on siis yhteensä vahvistunut noin 200.000 eurolla.

4) Korkokuluarvio on päivitetty

Korkokuluarvio on päivitetty vastaamaan viimeisintä markkinatilannetta. Korkokulujen arvioidaan olevan 160.000 alkuperäistä raamia pienemmät.

Käyttötalous

Lautakunnat ovat käsitelleet talousarviraamia kokouksissaan elokuussa. Tekninen lautakunta ei esitä muutosta raamiin. Sivistyslautakunta esittää yhteismäärältään 938.700 euroa korotuksia raamiin. Korotusesitys perustuu useisiin eri asiakointiin. Lautakuntien päätösotteet ovat esityslistan liitteenä.

Konsernihallinnon osalta talousarviraamia ei saavuteta. Tässä valmisteluvaiheessa konsernihallinnon toimintakate ylittää raamin noin 1,3 miljoonalla eurolla. Tämä johtuu pääasiassa kahdesta tekijästä: 1) Ennuste TE-uudistuksen aiheuttamista kustannuksista on kasvanut, mutta vastaavasti kunnan valtionosuudet eivät ole kasvaneet ja 2) tasapainottamisohjelman mukaisia säästötavoitteita ei ole toistaiseksi valmistelussa täysimääräisesti pystytty toteuttamaan. Konsernihallinnolle kohdistettiin talousarviraamissa useita sellaisia tasapainottamisohjelman toimenpiteitä, joiden todellisesta kohdentumisesta ei ollut vielä tarkkaa tietoa.

Tuloennuste on vahvistunut 360.000 euroa, mutta menojen arvioidaan olevan 2,2 miljoonaa euroa alkuperäistä raamia suuremmat, jolloin kunnan tulos olisi noin 1,8 miljoonaa euroa alkuperäistä raamia heikompi eli 4,3 miljoonaa euroa alijäämäinen. Vuoden 2024 tilinpäätösennustusten huomioiden kunnan kertynyt alijäämä kasvaisi 9,6 miljoonaan euroon eli yli 500 euroon asukasta kohden.

Alijäämän ei voida antaa kasvaa näin suureksi, koska taloussuunnitelmaa ei pystytä enää realsitaisesti laatimaan tasapainoiseksi ja tulevatkin vuodet näyttävät taloudellisesti vaikeilta, jolloin riskinä on kriisikuntakriteerien täyttyminen. Kunnanhallitus edellyttää, että 2,2 miljoonan euron raamin ylittävästä osasta puolet sopeutetaan talousarvion valmistelussa. Näin ollen kunnan käyttötalouden toimintakatetavoite on 58.338,60 miljoonaa euroa jakautuen ohjeellisesti seuraavasti palvelualueiden välillä:

Toimintakatteet 2025, 1000 €

Konserni: - 7.594,9

Sivistys: - 56.996,3

Tekniikka: + 6.252,3

Yhteensä: - 58.338,9

Ohjeellisen raamin toteutuminen edellyttää konsernihallinnolta 640.700 euron ja sivistyspalveluilta 469.300 euron sopeutuksia valmistelutilanteeseen verrattuna.

Kunnan johtoryhmän talousarvioseminaari pidetään 12.9.2024. Johtoryhmä yhteensovittaa palvelualueiden valmistelun siten, että koko kunnan toimintakate- ja tulostavoite toteutuvat, vaikka palvelualuekohtaiset katteet poikkeaisivatkin talousarviraamista.

Alkuperäisen talousarviraamin mukaiseen investointisuunnitelmaan ei ole tässä vaiheessa valmistelua tullut muutoksia. Investointiohjelma päivitetään seuraavan kerran lautakuntien esityksiin perustuen kunnanjohtajan talousarvioesitykseen.

Kuntien peruspalvelun valtionosuuteen valmistelussa oleva uudistus voi vaikuttaa kunnan talousnäkyymiin vuodesta 2026 alkaen. Uusia ennakkotietoja uudistuksen vaikutuksista saadaan syyskuun 2024 aikana. Mikäli ennakkotiedot muuttavat kunnan talousnäkyymiä olennaisesti, voi kunnanhallitus ohjata talousarvion- ja suunnitelman laatimista niihin perustuen vielä 7.10. kokouksessaan.

Talouden tunnuslukuja 2025 esitetyn raamin mukaisesti

Toimintakate	-58,3 milj. €
--------------	---------------

Verotulot	48,2 milj. €
Valtionosuudet	17,0 milj. €
Rahoitusosuudet	-2,2 milj. €
Vuosikate	4,7 milj. €
Poistot	7,9 milj. €
Tulos	-3,2 milj. €
Kertynyt alijäämä	-8,7 milj. €
Investoinnit	7,2 milj. €
Lainakannan kasvu	1,7 milj. €

Esittelijä

Kunnanjohtaja Linda Leinonen

Valmistelija

talous- ja henkilöstöjohtaja Eero Raittila, puh. 040 663 7306

Liitteet

Oheismateriaali